

ŠVÝCARSKO

TEXT A FOTO: TOMÁŠ HÁJEK



Stovky kilometrů sjezdovek a luxusních zážitků

Seberte všechnu svoji odvahu a vykročte pravou! Čeká vás sto padesát adrenalinových kroků – procházka nad půl kilometru hlubokou propastí. Nejvýše položený visutý most v Evropě nabízí zážitek jen pro silné nervy. A není jediný. Švýčarí umějí udělat atrakci i z obyčejného lyžování.

Cliff Walk nad švýcarským městečkem Engelberg v nadmořské výšce tří kilometrů je opravdový unikát. Vítr tady fouká neskutečnou rychlostí a v zimě, když se na lávce drží led a sníh, se na procházku po jeho 100 metrech odváží jen dobrodruzi. Most se stále mírně pohupuje, ale výhledy, které se vám z něj naskytnou, za trochu strachu jistě stojí. Když se vyčáší, můžete spatřit okolní vrcholky i majestátní horu Titlis. Most je konstruován tak, aby unesl až 500 tun sněhu a ledu. Jeho stavba probíhala v roce 2012 a trvala pět měsíců. Pro dopravu materiálu se kromě okolních lanovek využíval i vrtulník, který přelétal nad horskými štíty a dopravoval beton. Vstup na lávku je umožněn pouze za příznivého počasí, ovšem zdarma.

Tím ale výčet zajímavostí nad Engelbergem nekončí. Když vystoupíte na horní stanici kabinové lanovky Rotair, neunikne vašemu pohledu malý obchůdek s nápisem Photostudio. Až sem nic převratného, ale když se pozorně zadíváte do jeho vitrín, zjistíte, že postavy v tradičních švýcarských krojích, s alporny či tahacími harmonikami v rukou, nejsou místní nebo evropské tu-

risté. Většina z nich přijela z Asie a potkáte jich tu celá procesí. Engelberg představuje oblíbené místo pro turisty z Koreje, Japonska či Indie. Mnoho z nich ani nelyžuje, prostě jen lanovkou vyjedou na vrchol, pokochají se výhledem na okolní scenerie a zase se vrátí do hotelu.

Bollywood točív v Engelbergu

Indy sem táhne ještě jedna skutečnost – možnost setkat se se svým oblíbeným filmovým hrdinou! Ano, čtete dobře. Právě tady natáčí řada bollywoodských produkcí z Mumbaje horské scény do oblíbených indických filmových trháků. A důvod, proč celé štáby cestují přes půl světa kvůli horám? Štíty nad Engelbergem se totiž nápadně podobají vrcholům hor v Kašmíru na severu Indie, kde se horské scény točily dříve. Vyhrocená bezpečnostní situace na indické hranici s Čínou a Pákistánem však vyhnala bollywoodské filmaře až do Švýcarska.

Možná právě kvůli tomuto množství turistů, kteří na Titlis nedorazili s touhou zalýžovat si nebo se oddávat jiným zimním radovánkám, vede ze stanice Stand ve 2 428 metrech nad mořem unikátní otočná lanovka pojmenovaná Rotair. Za pět minut jízdy nahoru či dolů se celá kabina otočí kolem své osy o 360 stupňů a nabídne ces-

Městečko Leukerbad se může pochlubit dokonce vyhřívánými ulicemi.

tujícím další možnost nechat se okouzlit okolními panoramaty. Jako první otočná lanovka na světě byla Rotair uvedena do provozu v roce 1989. Ve stanici Trübsee můžete vyzkoušet další originální aktivitu – strávit jednu nebo několik nocí v originální iglú vesničce. Ceny tomu však také odpovídají. V obyčejném iglú s dalšími pěti nocležníky vás noc vyjde na 109 eur. K dispozici budete mít samozřejmě spacák do -40 °C a navštívit můžete i vířivku. Přes den je dokonce možné vyzkoušet, jak se takové iglú staví, a milenci nebo novomanželé mohou využít privátní iglú se speciální výzdobou „vytesanou“ přímo do sněhových stěn.



Lanový most Cliff Walk pod vrcholem Titlis.

Všechny zmíněné aktivity se odehrávají na svazích nad Engelbergem, přímo ve městě se ale také nudit nemusíte. Pokud se vám nechce po svých, lze si pronajmout bryčku, zabalit se do kožešin a vychutnat si projížďku městem. Nechte se vysadit třeba u kláštera, ale určitě absolvujte návštěvu místní výroby sýra s prosklenou kruhovou místností, ze které lze pozorovat celou proceduru výroby. Za měsíc tu vyprodukuje až deset tisíc kousků sýra velikosti našeho hermelínu, některé druhy se prodávají ve tvaru zvonku benediktinského kláštera.

Když budete mít štěstí, zažijete v Engelbergu také jednu ze sportovních událostí roku. Jako každý rok sem přijedou poměřit své síly a schopnosti skokani na lyžích včetně našich borců. Závodů mají skvělou atmosféru a letos připadají na víkend těsně před Štědrým dnem.

Kafe na třítisícovce a pak freeride!

Pokud se rozhodnete strávit na lyžích co nejvíce času, pak neváhejte a vydejte se do městečka Nendaz v kantonu Valais, centra skiareálu Čtyři údolí. Odtud se můžete postupně vydat na všechny sjezdové trasy, tedy pokud patříte mezi zkušené lyžaře. Začít se dá až na nejvyšším vrcholu zdejších hor Mont Fortu v nadmořské výšce 3 330 metrů. Poslední



Lázeňské městečko Leukerbad.



úsek lanovky na vrchol začíná ve stanici Col Des Gentianes a z kovové plošiny v horní stanici je možné spatřit i velikány Matterhorn či Mont Blanc. Vystoupat lze až na samotný vrchol hory Mont Fort k železnému kříži, pokud ovšem nebudou schody k němu totálně zaváté sněhem. To vám pak nezbude než se zahřát horkým čajem nebo kávičkem s kapkou šnapsu v malém baru kousek pod vrcholem. Dolů odtud ale vede jen černá sjezdovka. Trasa pro zkušené lyžaře využívá i tzv. ski route, označené, ale neudržované sjezdovky určené pro ty, kteří si chtějí užít trochu toho bezpečného nebo – jinak řečeno – kontrolovaného freeridu.

Protiváhou těchto freeridových tras jsou pečlivě upravené lehčí sjezdovky v dalších oblastech Čtyř údolí, kde nemusejí mít strach ani začátečníci. Široké sjezdy poskytují dost místa všem, kdo se rozhodli si švýcarské hory pořádně užít. Díky dokonalé infrastruktuře na svazích skoro nemusíte sundat po celý den lyže z nohou.

Pro děti je na letošní rok v městečku Verbier přichystána úžasná zábava s bernardýny. Legendární psi z průsmyku sv. Bernarda zapřažení do saní slibují skvělou projížďku po okolí. A zatímco dospělý bude tato legrace stát 45 franků, děti zaplatí jen devět.

Jako stvořená pro rodiny s dětmi je ze Čtyř údolí ta část, která vybíhá nad již zmíněné městečko Nendaz. Zastávka Tracouet, kam se z vesnice dostanete lanovkou, leží ve 2 000 metrech na jakési náhorní plošině. Právě tady se děti vyřádí do sytosti. Od úplné drobotiny,

pro kterou tu funguje v lyžařské škole například pojízdný koberec, až po školáky a teenagery, kteří jistě nepohrdnou snowparkem nebo skicrossovou dráhou. Snowpark je veden podle konceptu Burton Progression, kdy nezkušení a mírně pokročilí jezdci začínají na překážkách menších, než je běžné, a ty se pak zvětšují s rostoucí formou lyžařů.

Posnídejte v termálním bazénu

Pokud se přece jen rozhodnete svoji zimní dovolenou rozdělit mezi sport a příjemné lenošení, pak určitě nevynechte nejvýše položené lázně švýcarských Alp v městečku Leukerbad. Právě zde si zmíněnou kombinaci aktivní a odpočinkové dovolené užijete nejvíce. Jde se až do zdánlivých extrémů – například snídaní vám podávají přímo v termálním bazénu a patří k ní nejen sklenička šampaňského, ale třeba i uzený losos a další dobroty. Podle místních však podávání jídla v bazénu není žádnou samoučelnou novinkou. Termální koupele mají v Leukerbadu dlouhou tradici, léčebné účinky zdejších vod znali lidé již před pěti sty lety. A právě proto, aby léčba byla úspěšná, museli pacienti trávit ve vodě i osm hodin v kuse, tudíž jim jídlo servírovali až do bazénů. Zdejší turistický tahák je tedy jen oprášením dávné tradice.

Kdo se nerozhodne po snídani vyrazit na lyže, může zůstat a užívat si termální vody a horského prostředí dál – stačí proplout





Švýcarská konfederace

Rozloha: 41 285 km²

Počet obyvatel: 8 039 000 (2012)

Hlavní město: Bern

Časový posun: +1 hodina





Snídaně přímo v bazénu.

První dvoupatrová
lanovka na světě
přepraví až 1 600
lyžařů za hodinu.

do venkovních bazénů, které jsou v zimních měsících obsypány hromadami sněhu. Můžete po krk ponořeni v příjemně teplé vodě jen tak pokukovat po okolních majestátných štítech. Páru stoupající z bazénů přes den zvyrazňují sluneční paprsky, v noci pak barevná světla. V Leukerbadu fungují celkem tři desítky venkovních i zastřešených bazénů. Do nich každý den natečou téměř čtyři miliony litrů termální vody. Městečko se může pochlubit dokonce vyhřívanými ulicemi.

Na vrchol dvoupatrovou lanovkou

Sníh v zimě mohou zaručit téměř všechna švýcarská střediska, někde ale může působit problémy dostupnost. Například do oblíbeného lyžařského střediska Samnaun byla přístupová cesta vybudována před sto lety a za nepříznivého zimního počasí se z ní stává jednosměrka. Do Samnaun se tak dostanete mnohem lépe přes Rakousko, ale věřte, že tohle „dobývání“ bude stát za to. Samnaun se rozkládá na masivu Silvretta a plynule navazuje na rakouské středisko Ischgl. Dohromady tak můžete využít na dvě stovky kilometrů sjezdovek a více než 40 vleků a lanovek. A nebyli by to Švýcaři, aby si pro toto středisko nevymysleli nějakou specialitu. A tak vás na vrchol Apl Trida Sattel do výšky skoro dvou a půl kilometru vyveze první dvoupatrová kabinová lanovka na světě. Tímto speciálním zařízením se do hor dostane 1 600



Vlakem do Švýcarska

Za krásami Švýcarska – komfortně a navíc výhodně lze dojet i vlakem. Jako ideální spojení z ČR do Švýcarska se nabízejí noční vlaky EuroNight/CityNightLine a díky integrovaným jízdenkám Swiss Travel System budete mít možnost cestovat křížem krážem po Švýcarsku, a to téměř neomezeně všemi dopravními prostředky. Například jízdenka Swiss Transfer Ticket se vyplatí pro krátké návštěvy Švýcarska a je ideální např. pro zimní dovolenou při cestě na lyže. Jízdenka umožňuje cestu od švýcarské hranice nebo z Curychu do místa vašeho pobytu a zpět. Přijedete-li do Švýcarska vlakem EN/CNL 458 Phoenix do stanice Basel SBB nebo Zürich Hbf, můžete dále pokračovat s jízdenkou Swiss Transfer Ticket do místa vašeho pobytu.



S nabídkou SparNight ušetříte

Pokud plánujete cestu do zahraničí s předstihem, znáte datum cesty a noční spoj, kterým pojedete, využijte akční nabídku SparNight. Z Prahy do Curychu spojem EN/CNL 458 můžete cestovat v lehátkovém vagonu v šestimístním oddílu již od 49 eur/1 323 Kč^o, v lehátkovém čtyřmístním oddílu již od 59 eur/1 593 Kč^o a v lůžkovém voze v kupé kategorie „tourist“ od 69 eur/1 863 Kč^o. S nákupem jízdenek SparNight neotálejte, počet jízdenek v akční nabídce je omezen, předprodej začíná 2 až 6 měsíců před odjezdem vlaku.

Více informací o cestování do zahraničí a akčních nabídkách najdete na www.cd.cz nebo využijte služeb Kontaktního centra ČD na tel. **840 112 113** (popř. info@cd.cz).

^oU příkladů cen je uveden orientační přepočet 1 EUR = 27 Kč.



Raclette sýr se nejprve nahřívá a pak seškrabuje na talíře hostů.

Lyžařů za hodinu, kabina ve dvoupatraku totiž pojme až 180 lidí.

Mezi velká lákadla tohoto zapadlého místa patří bezcelní zóna, kterou si místní vymohli již v roce 1888, kdy ještě jediná cesta do vesnice Samnaun vedla právě přes Rakousko. Bez cla zde můžete nakoupit především luxusní a značkové zboží, např. šperky, oblečení, parfémy, cigarety a alkohol. Ovšem o výhodnosti nákupu lze s jistotou mluvit pouze u poslední položky.

Lyžařská gastronomie

Jestli středisko v Leukerbadu má „jen“ 50 kilometrů sjezdovek, v Engelbergu jich najdete 82 kilometrů, Samnaun se pyšní dvěma sty kilometry sjezdů a v oblasti Čtyř údolí se i ti nejnáročnější lyžaři mohou vyřadit na více než čtyřech stovkách kilometrů lyžařských tras! Při lyžování, výletech na sněžnicích, sáňkování nebo bláznivých aktivitách, jako je třeba snowtubing, kdy sjíždíte místní kopce na nafukovacích pneumatikách, vám určitě rychle vyhládne. A jídlo patří mezi samostatné kapitoly švýcarských Alp.

Rozhodně ochutnejte rösti. Tento tradiční švýcarský pokrm se připravuje z nastrouhaných vařených a syrových brambor. Taková směs se usmaží jako bramborák a podává s volským okem, rajčaty, cibulí, slaninou či zapečeným sýrem. Variant existuje nespočet, ale všechny chutnají výborně.

Jiné typické jídlo, které vám po celém dni na lyžích dodá energii a zasytí, představuje raclette sýr. Jeho velké půlbochníky se nahřívají na speciálním stojanu a rozehrátý sýr se seškrabává na talíře hostů nožem. K němu se podávají malé nakládané cibulky, pečené brambory, okurky v nálevu, sušené či uzené maso a řada dalších příloh. Důležitě je zapíjet sýr vínem, pivo by vám mohlo způsobit bolení břicha.

Sýr hraje hlavní roli také u posledního pokrmu, který byste rozhodně ve Švýcarsku měli ochutnat. Mluvíme o sýrovém fondue. Jedná se o kotlík se směsí rozpuštěných sýrů doplněných bílým vínem a kořením, do které se namáčejí kousky chleba. Názory na původ tohoto pokrmu se různí. Jedna varianta mluví o pastevcích, kteří si v horách uměli vyrobit právě sýr a také chleba. Jiná verze hovoří o mniších, kteří v době půstu nesměli jíst „pevné“ pokrmy, ale roztavený sýr ano.



Rösti.

Není tajemstvím, že za dovolenou ve Švýcarsku si budete mnohdy muset připlatit trochu více než v jiných zemích. Jenže cena odpovídá kvalitě a úrovni služeb. Také personál hotelů, turistických center, restaurací, dopravních prostředků, ale i obyčejní lidé na ulici působí nesmírně mile a vstřícně a ochotně vám pomohou vyřešit případné problémy. Při návštěvě této země si můžete vždy být jisti, že uvidíte něco nového, co vás překvapí. Tato země prostě funguje jako švýcarské hodiny! ■